

FUNDACYA POMNIKA I MUZEUM HISTORYCZNEGO POLSKIEGO w Szwajcaryi.

Założyciele Pomnika i Muzeum czują się w obowiązku przedstawić publiczności polskiej owoc prac swoich i odwołać się do jej współczucia patriotycznego.

Myśl internacjonalna oddania hołdu stuletnim usiłowaniom narodowym Polski w wywalczeniu niepodległości, jest tak ściśle połączona z jej narodowością, leży tradycyjnie tak głęboko w jej sercu, że każdy syn prawy ojczyzny podzielać ją musi. Nie idzie tu bowiem bynajmniej o sankcyę daną co do praktyczności tej lub owej walki w tej lub owej epoce, ale o uszanowanie uczucia narodowego usiłującego zerwać więzy narzucone przez wrogów, i przywrócić krajowi najdroższe skarby utracone. Tak pojęła opinia publiczna w Europie pomnik polski w Szwajcaryi, tę nieustającą protestacyę przeciw największemu gwałtowi dokonanemu na naszym narodzie, i dała tego dowody biorąc czynny udział w świetnej uroczystości internacjonalnej odsłonięcia pomnika.

Ale idea historyczna wcielona w tym pomniku musiała szukać sprzymierzeńca w zbiorze samychże pamiątek narodowych, w dokumentach i aktach wyświecających epoki zbrojnego dobijania się o wolność i o niepodległość. Ztąd powstała myśl założenia w Szwajcaryi przy samym pomniku, Muzeum pamiątek historycznych polskich w starożytnym zamku ofiarowanym przez miasto Rapperswil.

Po tylu i tak olbrzymich stratach poniesionych przez nasz naród, dotąd przez wroga ciągle ogalany ze swych zabytków historycznych, w epoce niepewności i nieustalonego porządku europejskiego, obowiązkiem jest naszym starannie czuwać nad pozostałymi narodowymi skarbami, starać się o ile możliwości zbierać je w jedno ognisko i mieć jak największą rękojmię bezpieczeństwa na przyszłość.

Tym warunkom zupełnie odpowiada wybrane miejsce na nasze Muzeum, i przedstawia jeszcze tę korzyść, że tysiące cudzoziemców z różnych krajów świata zwiedzać je będą, i staną się szerzycielami idei polskiej bliżej się z nią zapoznawszy.

Zaledwie projekt założenia Muzeum polskiego ogłoszony został w pismach publicznych, a znalazł już gorliwe poparcie szczególnie za granicą; różne dary historyczne ofiarowane mu zostały. Nawet pomiędzy rządami wielkich Państw obudziło się współczucie, i jeden z nich dał tego dowód przesyłając podarunek w imieniu narodu który reprezentuje.

Zebrałe przedmioty już są dość liczne; wszystko nam zapowiada zbiór znakomity i obfity autografów, dokumentów, aktów, kart jeograficznych i etnograficznych, planów, rycin, obrazów, medalów, monet, dzieł i broszur, słowem wszelkich pamiątek historycznych dotyczących Polski. W tym celu Muzeum nasze będzie przyjmować w depozyt niektóre przedmioty i ułatwiać artystom polskim upowszechnianie ich plodów.

Wykonanie planu założenia Pomnika i Muzeum, które są własnością narodową Polski, nie może i nie powinno być dziełem jednej lub kilku osób, ale o ile możliwości z biorem całej Polski. Jednakże dotąd to przedsięwzięcie cięży głównie na jednostce, która pełna ufności w patriotyzmie polskim, po przedstawieniu ziomkom projektu założenia pomnika, a później Muzeum, nie wahała się awansować znaczne fundusze potrzebne do wykonania pierwotnego planu. Stał więc pomnik na wspaniałym tarasie i świadczyć będzie przez wieki o męczeństwie narodu naszego. Sztachety w około niego przyzdobione zostały 53 herbami wszystkich dzielnic Polski i jej ziem lennych.

Podpisana została ugoda w której miasto Rapperswil ofiaruje na Muzeum całe pierwsze piętro obszernego zamku, pod warunkiem że do kosztów restauracyi nie weźmie żadnego udziału i że pewna summa rocznie opłaconą miastu zostanie.

Okoliczności miejscowe nie dozwoliły zwłoki, i przed zebraniem funduszy trzeba było zająć się restauracyą zamku; ukończoną na jesień przed zimą, aby otwarcie Muzeum mogło nastąpić w maju. Przewodniczy tej robocie zaszczytnie znany architekt Juliusz Stadler. Obok Muzeum znajduje się mieszkanie dla Konserwatora i dla odźwiernego, który ma pełnić obowiązki Cziczerona. Wybór pierwszego padł na znakomitego pisarza i patriotę polskiego. Odźwiernym ma być stary wiarus mówiący płynnie po francuzku i po niemiecku.

Nie podobna tego wszystkiego uskutecznić bez znacznych funduszy; ale też nie można przypuścić aby się nie znalazły na objaw przed światem ducha narodowego, na fundacyę poświęconą skarbowi Polski. Idzie tu bowiem nie o próżne demonstracye szkodliwe, odrywające patriotyzm od prac organicznych, ale o manifestacyę niepożytego ducha polskiego, o przybytek nietykalny zabytków naszych historycznych, w epoce systematycznego niszczenia tego co polskie i narodowe.

Naród nasz oddany na pastwę barbarzyństwa musi szukać schronienia w sferze moralnej, i pokarmu nie w jednym chlebie powszednim. Niech się przekształci duchowo stając się wzorem dla innych; niech na tym gruncie stanie się Państwem, a wówczas skorzysta ze swojego czyśca i będzie bliski swojego państwowego bytu materyalnego.

Z tego stanowiska zapatrując się na położenie obecne Polski i jej od dawna przewidziane kłeski, nie możemy jak ubolewać nad sądem płochym i powierzchownym tych, którzy jakiegokolwiek powinowactwo znajdować mogą pomiędzy tą wyższą tendencyą i usposobieniem chaotycznym niektórych, lub przygotowaniem palnych żywiołów wiodących do nowej katastrofy. Oddajmy każdemu co mu się należy; nie przeistaczajmy czystych i patriotycznych usiłowań ludzi którzy, pełni wiary i nadziei, służą gorliwie Krajowi od lat kilkudziesięciu.

Upraszamy Redakcyę dzienników poskich o ogłoszenie tego pisma i o otworenie subskrypcyj, z której zdanie sprawy zrobione zostanie.

Najmniejsza pomoc z wdzięcznością przyjętą będzie.

Villa Broelberg pod Zurychem, dnia 17 Września 1869 roku.

W imieniu Założycieli Pomnika i Muzeum.

(Podpisano): **Władysław Plater.**

4867/E,2

FUNDACYA POMNIKI I MUZEUM HISTORYCZNEGO POLSKIEGO

W Białymostku.

Należałoby pomnik i muzeum historyczne w Białymostku, które by było wspaniałym pamiątką na przyszłość, a także i dla nas, którzy żyjemy w tym czasie, abyśmy mogli się dowiedzieć, jak było w przeszłości, i jak było w przyszłości. To jest cel, który sobie wyznaczamy, i który chcemy osiągnąć. Aby to osiągnąć, musimy przede wszystkim zbierać materiały, które będą nam potrzebne do budowy naszego muzeum i pomnika. Materiały te mogą być w postaci rękopisów, druków, obrazów, przedmiotów codziennego użytku, które zostały pozostawione przez naszych przodków. Musimy też zbierać informacje o życiu i działalności naszych przodków, o ich wierzeniach, zwyczajach, kulturze. Wszystko to musi być gromadzone z wielką starannością i dokładnością, abyśmy mogli być pewni, że nasze muzeum i pomnik będą wiarygodne i wartościowe. Po zbieraniu materiałów musimy je odpowiednio uporządkować i przechowywać, aby nie uległy uszkodzeniu. Następnie musimy przemyśleć, jak najlepiej przedstawić te materiały w naszym muzeum i pomniku. Czy to będzie w postaci wystawy, czy to będzie w postaci reliefów, czy to będzie w postaci innych form sztuki. Wszystko to musi być zrobione z wielką starannością i z wielką odpowiedzialnością, abyśmy mogli być pewni, że nasze muzeum i pomnik będą prawdziwą pamiątką na przyszłość, a także i dla nas, którzy żyjemy w tym czasie.

W imieniu Zarządu Pomnika i Muzeum
(Podpisano: Władysław Piłsudski)

Willa Broelberg pod Zurychem, dnia 17 Wschodu 1905 roku.

Najmniejsza suma z wkładkami wynosi pięć rubli.

Sprawy zrobione zostały.

Upraszam Redakcję Dziennika o ogłoszenie tego listu i o otwarcie subskrypcji z tego tytułu.

Stacya kolejowa Litwa, dnia 17 Wschodu 1905 roku.

Odbył się koncert na miasteczku, który był bardzo udany, a także i dla nas, którzy żyjemy w tym czasie.

N tego dnia odbył się koncert, który był bardzo udany, a także i dla nas, którzy żyjemy w tym czasie.

Wówczas skończyła się wojna, a myśmy mogli wrócić do domu, do naszych rodzin, do naszych przyjaciół.

Chcieliśmy powrócić do domu, do naszych rodzin, do naszych przyjaciół, do naszego kraju.

Nadzieję naszą na przyszłość, na nasz kraj, na nasz naród, na naszą kulturę, na naszą historię.

O przyszłość naszego kraju, o przyszłość naszego narodu, o przyszłość naszej kultury, o przyszłość naszej historii.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.

Wierzymy, że nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история, nasz kraj, nasz naród, наша культура, наша история.